

בקודה העדין מספרת
העדה את סיפורם של בעדה
ומאהבה העומדים לדין
באשמת רצח

באמצע חודש מאי בשנה שעברה, נעלם מביתו בכפר גבירול, מאיר אזולאי. יום יומיים לא דאגו לו בני מישפחה, שחשבו כי נסע לטיול בארץ עם ידידי שבא מחוץ לארץ. אולם כאשר הופיע הידיד לחפש את מאיר, התחילו בני המישפחה בחיפוש שים אחריו.

אחרי ימים אחדים נמצאה מכונית הרי פולקסוואגן של מאיר, במיזבלה של נסי ציונה. כאשר היא שרופה, ועל מושבה האחורי מונחת גופת גבר. גם הגופה היתה למאכלת אש, עד כדי כך שאת שרידיה המפוזרים כמעט אי אפשר היה לזהות. אולם, אחיו של המנוח זיהה את הגופה, לפני רוחבה ולפי הצלעות, וכן מפני ש האיש נעלם, והגופה נמצאה בתוך מכר-ניתו.

האם באמת היתה זו גופתו של מאיר אזולאי? שמה נעלם מאיר מסיבות כלשהן הידועות רק לו, ולא נרצח כלל? שאלות אלה העלו סניגוריהם של שלושת הברואים הצעירים, הנאשמים ברצח מאיר אזולאי, עורך הדין משה ישראל, סניגורו של צאבר חסון אבו עמרה, המכונה עודה, חקר את אחיו של מאיר אזולאי, בדבר עדויות שונות של מכרים בכפר גבירול, אשר ראו לדבריהם, את הנרצח יומיים אחרי ביצוע הרצח.

האחד, דויד, בעל המכולת בכפר גבירול, טען כי מאיר קנה אצלו שתייה ושילם עבורה 50 לירות, יומיים אחרי הרצח. וגם דודתו של הנרצח סיפרה, כי כאשר חזרה מהים באשקלון, ביום החמישי, ראתה את מאיר נוסע במכונית, והוא ציפצף לה, ונוסף בידו, הרצח בוצע ביום השלישי בשבוע.

עורך הדין התחרט. האם באמת נראה אזולאי חי באותו יום? או שמה טעו העדים הללו, והוא אכן נרצח באכזריות יומיים קודם לכן וגופתו השרופה היא זו שנקברה עליידי בני מישפחתו, לשאלה זו עדיין לא נמצא מענה בשלב זה של הרי מישפט.

לטענת התביעה, נרצח אזולאי, עליידי

ואזולאי סחט כספים גם ממנו, תוך איומים שאם לא ישלם לו, יספר על יחסיו למע-בידו.

גם ישראל גירון נאשם במישפט רצח זה, מסיבות טכניות, כדי שלא להביא פעמיים את העדים, אחד עם מישפטם של הברואים. אולם אחרי שנכשלו הברואים במישפט הזוטא שניהלו, ובית המישפט קבע שהודאותיהם, אשר ניתנו בפני מפקח הרט עורך הדין נתן קנה, שהוא סניגורו של גירון, וביקש את הפרדת המישפטים בשלב זה. בית המישפט, מפי השופטים דב לוי, ישראל גלעדי ונחמיה בר, נעתר לו, ישראל גירון הוצא מאולם המישפט, ועל ספסל הנאשמים נותרו בינתיים רק שלושת הברואים.

יום אחרי שהופרדו המישפטים, עלתה על דוכן העדים שושנה גירון, כעדה תביר עה. אשה צנומה וקטנת קומה, שערה הבלונדי הארוך אסוף על עורפה, פניה נקיים לחלוטין מאיפור.

היא העידה בקטט ובקול מעודן. הרי עברית שבפיה קולחת, והיא מישירה את מבטה אל מול הנאשמים שרק אתמול נגעו בכתפם בבעלה שישב לצידם.

היא סיפרה בעדותה על חיי השיגרה במשחטת העופות. במשחטה עבדו באותה תקופה 7-8 ערבים, חלקם במריטת עופות, והם נהגו לקום בערך בשעה 5 בבוקר כדי לעשות את מלאכתם. פועלים אלה גרו במשחטה, עודה, עבד כמחלק עופות לי קצבים ברחובות, והיה יוצא השכם בבוקר במכונית הסוסיתא, מחלק את העופות, וי אחרי כך חוזר ולוקח את שושנה לחלק יחדיו את חלקי העופות לקצבים, עודה לא ישן במשחטה, אלא במחשן שלייד ביתם של ישראל ושושנה גירון.

הבעל הישר. במשחטה עבד עודה כי שמונה שנים. פעם אחת פיטר אותו גירון מעבודתו כי חשד בו שהוא מקיים יחסים עם שושנה. אולם, לאחר זמן החזירו לי עבודה, ושושנה המשיכה לקיים איתו יחסים במשך ארבע שנים תמימות, על אף חשי דותיו של הבעל.

מלבד משכורתו הרגילה, שקיבל מגירון כל יום חמישי עת נסע לביתו בבאר שבע, נתנה לו שושנה סכום נוסף של 1000 לירות בחודש, שאותו הסתירה מבעלה.

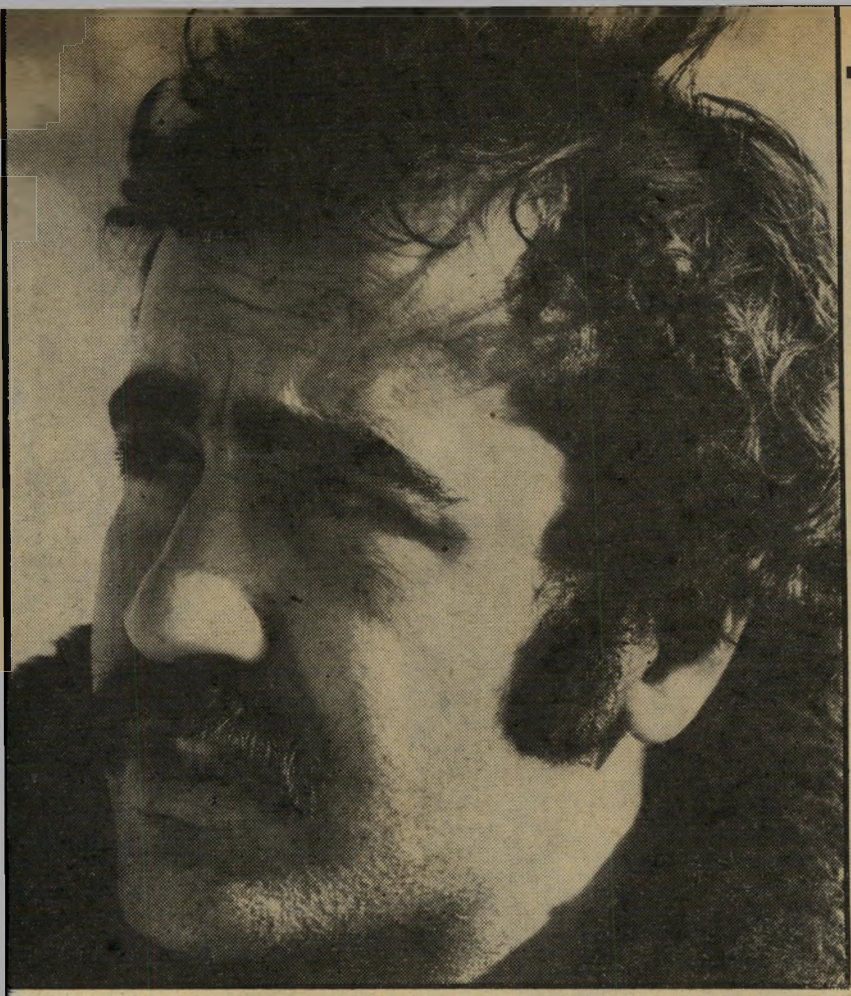
היא איננה יודעת אם הפועלים האחרים חשדו בהם שהם מקיימים יחסים, ואין היא יודעת אם הנרצח, אזולאי, נהג לקבל בהינם עופות מהמשחטה. היא רק יודעת על אדם אחד, פקיד מסי הכנסה, שהיה לוקח עופות מהמשחטה, בלי שיתחשבו איתו.

אמו ואחותו של הנאשם עודה בבית המישפט
גלימת הקטיפה השחורה

נקל לתאר את הרגשתה של אשה זו, שבעלה ומאהבה עומדים לדין באשמת אותו רצח.

בקהל היושב באולם, אפשר לראות בכל ישיבה, שתי נשים בדואיות, המופיעות באופן קבוע למישפט. אלה הן אמו ואחותו של עודה, לבושות בביגודיהן הברואיים המסורתיים. כאשר פניחן מכוסים למחצה בגלימת הקטיפה השחורה, והן עוקבות בדריכות אחר ניהול המישפט.

מפעוד אנגרייה
לחת את דמי

את הפצצה הטיל כתבו הערבי של ידיעות אחרונות, תופיק חורי, הוא פירסם סטודנטים ערביים מאוניברסיטאות ישראליות פירסמו כרוז התומך באש"ף והקורא למרי נגד המישטר הציוני האמריקני ריאליסטי-קולוניאליסטי. התגובות לכתבה הגיעו בשרשרת. אמצעי התיקשורת עסקו במשך כל השבוע שעבר בפרשת הסטודנטים. חברי הכנסת מהקואליציה — אמר נון לין, ומהאופוזיציה — שושנה ארבל-אלמוזנינו דרשו את סילוקם של הסטודנטיים מהאוניברסיטאות.

הדרג האקדמי החליט אומנם, לא לסלק קם מן האוניברסיטאות, אך הסטודנטים לא יצאו נקיים מן העניין, העונש הוטל עליהם לא עליידי שילטונות האוניברסיטאות ש בהן הם לומדים, כי אם עליידי צה"ל. ללמדך שערביי ישראל עדיין חיים תחת מישטר צבאי. אלוף פיקוד הצפון אביגדור ("יאנוש") בן גל הטיל בתוקף תפקידו צווייריתוק על שישה סטודנטים, למרות שלא היו חתומים על הכרוז, שכן הכרוז היה חתום עליידי התנועה הלאומית המת קדחת של הסטודנטים הערביים בירושלים. מבין כל חברי התנועה נבחרו שישה הרי מתגוררים בשישה כפרים ערביים בתחום השיפוט של פיקוד הצפון. צווי הרייתוק נתנו לשלושה חודשים ועל המרותקים להתייצב פעמיים ביום במישטרה, פעם בעשר בבוקר ופעם בשלוש אחרי הצהריים. שלושת הסטודנטים הם וליד אמין עומרי מכפר סנדלה, ג'מאל אחמד מהאג'נה מאום אלפאחם ומסעוד אגבריה מכפר מוסמוס, גרים בשכונת זה לזה. בין מוסמוס ואום אלפאחם מפרידים שני קילומטרים. סנדלה מצוי על כביש עפולה-ג'נין במרחק חמישה קילומטרים לפני העיר הערבית ובתחומי הקו הירוק. נאסר סאמרה, סטודנט מצטיין לכלכלה שממוצע ציוניו 98 הוא תושב כפר יסיף, מסטאפה עסאלי הלומד מתמר טיקה שנה שלישיית הוא מכפר עראבה וי לופטי אל היג'ה מכפר תמרה לומד ביר וג'יה שנה שלישיית. עם שלושת הראשוני נים ברשימה נפגשה השבוע כתבת העולם הזה.

וליד אמין עומרי הוא צעיר יפה-תואר בן 21, תלמיד מצטיין הלומד שנה שלישיית יחסים בינלאומיים, וליד הוא בנו השני של חקלאי אמיד. המישפחה מתגוררת ב בית מרווח המרוהט בפשטות. מישפחה עומרי לא שמחה לקבל את פני העיתונאית והצלמת, כמינהג הערבים לא סרבו להכניס את האורחות אל ביתם, ואף כיבדו במיץ אשכוליות טרי וקר. אך ניכר היה, כי נוכח חות השתיים אינה נוחה לבני המישפחה. אם המישפחה לא היססה להביע את מורת רוחה בקול רם, ואף ביקשה מבנה שלא ישתף פעולה. האחות הצעירה בת ה-15

דרשה ממנו שלא ידבר יותר מדי. רק אבי המישפחה ביקש להגיד כמה מילים וטען, כי ניפחו את עניין הכרוז מעבר לכל פרור פורציה. אמר האב: "מי התחיל את כל העניין? תופיק חורי הוא ערבי, בשביל סנסציות הוא עשה מעכבר הר וסיפר לי קוראים שלו, כי הסטודנטים קראו למרד. המילה מרד לא נכתבה בכלל בכרוז. הוא סיפר לקוראים שלו, כי הכרוז קרא לי מאבק מזויין. מאבק מזויין לא נזכר כלל בכרוז."

קשר
של שתיקה

ליד שכמו חבריו האחרים מתגורר במעונות, מיעט גם הוא כדיבור מפאת הכבוד שהוא רוחש להוריו. הוא ביקש לצטט אותו בדיוקנות ואמר: "את יודעת את המצב של הערבים בארץ, הן מבחינה פוליטית, הן מבחינה כלכלית, והן מבחינה חברתית. הערבים חיים תחת שילטון דיכוי לאומי, המצב הזה מכריח כל ערבי גאה להרים את קולו לפחות שידעו שיש לו מה להגיד." ולכן, כך טוען וליד, הצטרף לתנועה הלאומית המתקדמת של הסטודנטים הערביים. על צו הרייתוק הוצא נגדו אמר: "כל הזמן חשבת שאתי חי תחת מישטר אורחי ולא תחת מישטר צבאי. יותר מזה אין לי מה להגיד. המישפחה שלי מבוהלת, תסלחי להם שהם כלייך מפורחים, לא רק הם נבהלו, גם החברים שלי היהודים נבהלו. צו הרייתוק בשביל הבעת דיעה פוליטית, זה לא מפחיד?" נאלצנו לעזב את ביתו של וליד, כדי שלא לפגוע בבני מישפחתו הפגועים גם כך. בני המישפחה מבוהלים, האב פוחד שיצטטו את דברי בנו שלא כשורה ב אמצעי התיקשורת. לדבריו, מאז שהוצא צו הרייתוק, מגיעה המישטרה לבית המישפחה במשך הלילה בשעות בלתי מתקבלות על הדעת. המישפחה פוחדת מצעדים נוספים של השילטונות, שיחריפו את העונש. באום-אל-פאחם, בני מישפחה מהאג'נה פתוחים יותר ומוכנים לדבר ולהסביר את עמדת הבן, ג'מאל אחמד, שהוא סטודנט מצטיין לביולוגיה. כדי להגיע אל בית המישפחה צריך לנסוע ולטפס בשבילי המתפתלים של הכפר, כשמגיעים אל בית הקפה מבקשים את עזרת שני צעירים, הם מניפים יד כאומרים — אנחנו לא רוצים לדבר. בעל בית הקפה מבין מייד כי מדור בר בעיתונות ומצביע על ביתו של ג'מאל. הבית ערבי טיפוס, כל המישפחה גרה בשתי קומות. האם מקדמת את פני הבאים בבירכות אהלן וסהלן. ג'מאל מבין שהשוב לשתף פעולה עם העיתונות, לדעתו הוטל